

الکتروکاردیوگرام یا نوار قلب (ECG)

الکتروکاردیوگرام یا نوار قلب (ECG) ثبت نوشتاری پتانسیلهای تولید شده توسط قلب و در واقع نوار فعالیت الکتریکی قلب است. سیگنالها بواسطه الکترودهای فلزی که به اندامها و قفسه سینه متصل می شوند، دریافت شده و توسط دستگاه نوار قلب تقویت و ثبت می گردند. گرفتن نوار قلب ضروری ندارد و هیچگونه برق یا جریان الکتریسیته‌ای به بیمار القا نمی شود و یکی از بی خطرترین و ساده ترین اقداماتی است که اطلاعاتی ارزشمند در مورد قلب به پزشک می دهد. نوار قلب در بررسی دردهای قلب و سکته‌های قلبی ارزش خاصی دارند و به عنوان اقداماتی روتین در تمام کسانی که مشکوک به مشکلات حاد قلبی باشند صورت می گیرد.

نوار قلب چگونه گرفته می شود؟

روش کار به این صورت است که سیمهای مربوط از طریق گیره‌ها یا بادکشهای مخصوصی به بدن وصل می شوند و بعد از تنظیم دستگاه ۱۲ لید قلبی و یک لید بلند از فرد گرفته می شود. وصل بودن درست تمام سیمها برای گرفتن یک نوار قلب دقیق لازم است. محل وصل شدن بادکشهای جلوی قلبی نیز اهمیت خاصی دارد و فرد باید با این کار کاملاً آشنا باشد.

بهتر است که بیمار ساعت و سایر لوازم فلزی خود را در بیاورد. سیمهای مربوط به جلوی قلب نیز با بادکشهای خاص و یا ترتیب مشخصی از جلوی قلب تا پهلو چپ به بیمار چسبانده می شوند و سپس به صورت اتوماتیک یا دستی ۱۲ نوع مختلف نوار گرفته می شود. در هر نوع سیمهای خاصی دریافت الکتریسیته را بر عهده دارند تا در نهایت نمایی کامل از قلب برداشته شود. ۶ نوار اول وظیفه ثبت لیدهایی از دست و پا را به عهده دارند و ۶ نوار دوم مربوط به سیمهای جلوی قلبی می باشند. در ضمن معمولاً یک نوار بلندتر از لید شماره ۲ گرفته می شود تا سلامت ضربان قلب در طول زمان مشخص شود.

کاربرد نوار قلب چیست؟

نوار قلب کاربردهای زیادی دارد. اما شاید بیشترین استفاده‌ای که از آن برده می شود، در بررسی بیماریهای ایسکمی قلب (مانند آئزین صدری و سکته قلبی) باشد. در این بیماریها نوار قلب دچار تغییرات خاصی می شود که حتی می تواند محل سکته و شدت آنرا بازگو نماید. در افرادی که تمام یا قسمتی از قلبشان بزرگ شده است نیز نوار قلب کاربرد دارد. همچنین تشخیص دقیق آریتمی‌ها یا بی‌نظمی قلبی از موارد بسیار مهمی است که تنها با انجام نوار قلب میسر است. از آنجایی که نوار قلب یک نوع بررسی وضعیت الکتریکی یا انقباضی قلب است. این آزمایش می تواند اختلالات هدایتی و عضلانی قلب را بخوبی نشان دهد.

نوار قلب نه تنها وضعیت قلب را نشان می دهد بلکه در بررسی وضعیت کلی بدن نیز واجد اهمیت است. میزان پتاسیم خون تأثیر مستقیم روی نوار قلب می گذارد و حتماً باید صحت آن مورد بررسی قرار گیرد. از سوی دیگر در سکته‌های مغزی و بیماریهای ریوی و مسمومیت‌های دارویی نیز نوار قلب ممکن است تغییرات خاصی را نشان دهد که تشخیص آن به عهده پزشک است.

نوار قلب محدودیتهای خاص خود را نیز دارد و نباید آن را به عنوان تنها وسیله تشخیص بیماریهای قلبی مطرح کرد. بیماریهای بسیاری را نمی توان با نوار قلب تشخیص داد و باید از روشهای معاینه یا آزمایشی دیگر مدد گرفت، لذا انتخاب صحیح هر وسیله تشخیصی برای هر بیماری قلبی اهمیت دو چندان پیدا می کند و این انتخاب به عهده پزشک است.

چگونه باید آماده شویم؟

- ۱- بیمار قبل از انجام تست نباید فعالیت فیزیکی شدید داشته باشد.
- ۲- بیمار بهتر است به دور از استرس باشد.
- ۳- بیمار قبل از مراجعه وعده غذایی سنگینی میل نکرده باشد.
- ۴- در مورد آقایان تراشیدن موهای سینه ضروری می باشد.